

پیشگیری از آسیب‌های روانی سالمندان در فضای مجازی با تاکید بر نقش حمایتی سمن‌ها

سونیا علیزاده سامع

استادیار، گروه حقوق جزا و جرم‌شناسی، واحد شبستر، دانشگاه آزاد اسلامی، شبستر، ایران (نویسنده مسئول)

Sonya.alizadeh@yahoo.com

بابک صمدی قره‌چال

دانشجوی کارشناسی ارشد رشته حقوق خانواده، واحد شبستر، دانشگاه آزاد اسلامی، شبستر، ایران

Baaabak2@gmail.com

چکیده

امروزه یکی از چالش‌های جدی در حوزه مسائل نظری، تدوین چارچوبی تئوریک برای فهم فضای مجازی است. چارچوبی که بتواند مبانی تکوین فضای مجازی، عناصر موجد فرایندهای موجود در فضای مجازی و کار ویژه‌های توسعه و گسترش فضای سایبر را برای همگان درک‌پذیر سازد. آنچه مسلم است در این شرایط نه چندان جدید، نسبت عینیت و ذهنیت در حال تحول است و بیناد ذهنیتی در حال باز تولید است که در سپهر اندیشگی گذشته قابل فروکاست و تاویل نیست. از این رو با توجه به افزایش آمار سالمندان و تنهائی این قشر فضای مجازی یک بستر جایگزین برای این افراد تبدیل شده است که در ادامه حمایت‌های فردی و خانوادگی و گاه دولتی که اغلب موارد با بهانه‌تراشی‌های بی‌مورد از ارائه خدمات خودداری می‌کردند سازمان‌های مردم‌نهاد (سمن‌ها) جایگزین مناسبی برای ارائه خدمات دولتی شدند و از نظر سمن‌ها و پیشگیری‌ها، مقوله آسیب اجتماعی مفهومی بسیار فراگیر است و علاوه بر آسیب‌های شناخته شده و مطرح، مسائل می‌توان گفت که تعریف آنها از مفهوم آسیب اجتماعی بیشتر معطوف به مفهوم مسئله دیگری را نیز شامل می‌شود. لذا اجتماعی بوده است. از نظر آنها آسیب اجتماعی به پدیده‌هایی اطلاق می‌شود که باعث بروز مسائل و معضلات اجتماعی شامل مسائل فرهنگی اقتصادی و یا اجتماعی می‌گردد. مصداق‌های آسیب‌های اجتماعی از نظر سمن‌ها علاوه بر مسائل اجتماعی عامیانه عبارتند از فحشا، بی‌مسئولیتی، اختلاس، رانت‌خواری، بی‌هویتی، کودکان بازمانده از تحصیل، بزهدیدگی سالمندان، سوء استفاده جنسی از کودکان تن‌فروشی، فساد اخلاقی، بی‌توجهی خانواده‌ها به تربیت فرزندان، ناآگاهی اجتماعی رفتار غلط خانوادها و معلمین، بدرفتاری کارمندان با ارباب رجوع، تربیت بد فرزندان، خشونت اداری، افسردگی، ترک تحصیل، فقر فرهنگی و خودباوری پایین، نداشتن اعتماد به نفس، سیاست‌های غلط از هم گسیختگی خانواده‌ها اختلاف طبقاتی، مریض‌های بدون حامی، آلودگی هوا و فرار از منزل این طیف گسترده مسائل که از سوی سمن‌ها بیان شده‌اند نشان می‌دهد که حوزه آسیب‌های اجتماعی برای متولیان اجتماعی بسیار گسترده‌تر از تعریف و یا مصداق‌های محدود و رسمی تصمیم‌گیرندگان و برنامه‌ریزان دولتی است. عمده وظایف در سمن‌ها مربوط به مسائل حاشیه‌ای و غیررسمی‌تر است؛ موضوعاتی که عملاً در دستور کار برنامه‌ریزان دولتی نیستند و اساساً هنوز طرح مسئله نشده‌اند.

کلید واژه‌ها: سالمند، روان‌شناسی، فضای مجازی، سمن، حمایت، پیشگیری.

مقدمه

اگرچه کارکرد رسانه‌های جمعی در آموزش افراد جامعه و ارتقاء آگاهی‌های عمومی انکارناپذیر است، اما خیزش فزاینده‌ی جرایم در جوامع امروزی و تأثیرپذیری از رسانه‌های جمعی، منجر به القاء احساس ناامنی در میان شهروندان و تغییرات کیفی بزهکاری از طریق فضای مجازی شده است، از دیر باز با گسترش فناوری اطلاعات و ارتباطات به گونه‌ای که در هر کجای زندگی انسان، جلوه‌های حضور فناوری اطلاعات و ارتباطات به چشم می‌خورد. اینترنت و سرویس‌های ارائه شده در قالب آن، در عین حال که ابزار مفیدی برای کسب و تبادل اطلاعات است اما می‌تواند مخرب نیز باشد. پیامدهای فضای سایبر در حوزه‌های راهبردی، فرهنگی، اجتماعی با ذکر فرصت‌ها و تهدیدات، گاهی اثرگذار در شناخت سایبر به شمار می‌آید. و پدیده‌هایی همچون بازیگری و تغییر هویت، گسترش و تولید نا هنجاری اخلاقی، انزوای اجتماعی واقعی، رفتار اجتماعی شبکه‌ای، تغییر سبک زندگی، اعتیاد مجازی زندگی دوم، تأثیر بر بنیان خانواده، ترویج بی‌دینی، نقص حریم خصوصی و .. از پیامدهای فضای سایبر محسوب می‌شود. فضای مجازی به افراد با علایق مشترک امکان می‌دهد یکدیگر را بیابند، تعامل و همنشینی داشته و رفتارهای هرچند ناهنجار و پر خطر را یاد بگیرند و تقویت کنند. این فضا محدودیت‌های زمانی، مکانی و نظارت‌های اجتماعی حاکم بر رفتارها و همنشینی‌های افراد را برداشته و چندان مشخص نیست این تعاملات مجازی تا چه اندازه بر رفتارهای پر خطر جوانان مؤثر است. واژه پیری طبق تعریف سازمان بهداشت جهانی عبور از مرز 60 سالگی است. مشخصه فرایند پیری نزول تدریجی عملکرد تمامی دستگاه‌های بدن است، اما این باور که پیری همواره با نقایص عمیق جسمانی و هوشی همراه است، افسانه‌ای بیش نیست. تحولات جامعه بین‌المللی نشان داد که بازیگران غیردولتی نقش تعیین‌کننده‌ای در شکل‌گیری و اجرای مقررات بین‌المللی ایفا می‌کنند و همین امر نیز زمینه حضور و مشارکت آن‌ها را فراهم ساخت تسهیل شرایط تأسیس و فعالیت سمن‌ها قرینه‌ای بر اهتمام نظام‌های داخلی نسبت به حضور و مشارکت آن‌هاست حمایت از حضور سمن‌ها در نظام داخلی گویای گذر از حکومت و حاکمیت صرف به‌سوی حکمرانی خوب یا به زمامداری است یکی از مؤلفه‌های مهم زمامداری، مشارکت است که با تأسیس سمن‌ها می‌تواند محقق شود. سازمان‌های مردم‌نهاد (سمن)، نظام پنهان ارتقای سلامت جامعه هستند. این سازمان‌های داوطلب، مستقل از دولت بوده و در عین غیرانتفاعی بودن، در خدمت مردم هستند و به همین دلیل، صدای مردم نامیده می‌شوند. سمن‌ها، نماد و واسط مشارکت مردم هستند و مشارکت مردم یکی از بازوهای اصلی ارتقای سلامت، کاهش فقر و بی‌عدالتی در سلامت جوامع است. این تحقیق، با هدف بررسی نقش پیشگیری و عملکرد سازمان‌های غیردولتی ایرانی در تامین، حفظ و ارتقای سلامت جامعه ایران، برای طراحی الگوی تعامل سازمان‌های غیردولتی با بخش متولی سلامت در دولت است. فضای مجازی¹ امکان سیر در جهان بدون توجه به محدودیت‌های زندگی واقعی سبب شده تا جهانی موازی آید که آن را نه صرفاً فضای مجازی بلکه واقعیت مجازی بنامند چرا که در گستره زندگی افراد حضوری جدی دارد و بر شرایط زیستی تأثیرگذار است. فناوری تأثیرگذار اطلاعات توانسته است تمامی شیوه‌ها و مسیرهای، انتقال، مبادله نمایش ذخیره‌سازی و مدیریت اطلاعات را متحول و دگرگون سازد (هایم، ۱۳۹۰) این امر عملاً تولید کننده سبک زندگی‌ای است که از تبادل و تعامل میان افراد حاضر در فضای مجازی در تمام نقاط جهان شکل می‌گیرد و آنها را به سوی شبیه هم شدن بدون در نظر گرفتن شرایط، فرهنگی، سیاسی اجتماعی و ... سوق می‌دهد برخی از شبکه‌های اجتماعی در حال حاضر جمعیتی معادل چند کشور پر جمعیت جهان دارند در این فضای بدون مرز افراد فارغ از قوانین و هنجارهای رسمی شبکه‌های مجازی به بازتولید خود می‌پردازند و بنا به آنچه منتشر می‌شود هویتی جدید را از خود تعریف می‌کنند عناصر شکل‌دهنده و سازنده، عادات، رفتارها و کنش‌های رایج افراد یک جامعه تحت تأثیر فناوری اطلاعات و ارتباطات به ویژه اینترنت به شکل نامحسوس تغییر شکل داده و آن چنان در متن فرهنگ اصیل آن ملت یا جامعه رسوخ می‌کنند که از درون هسته مقاومت افراد را در برابر مفاسد و آسیب‌های فرهنگی تضعیف و آسیب‌پذیر می‌گردانند (مینایی، ۱۳۹۷) اینترنت و سرویس‌های ارائه شده در قالب آن، در عین حال که ابزار مفیدی برای کسب و تبادل اطلاعات است اما می‌تواند مخرب نیز باشد، به بیان دیگر، اینترنت ابزار قدرتمندی است که هم می‌تواند باعث فساد گردد و هم ابزار آموزش و تعلیم و رشد علمی، فرهنگی و اجتماعی نوجوانان را فراهم آورد. در نتیجه بررسی مسائل مربوط به این شبکه‌ها جهت اتخاذ تصمیمات صحیح و برنامه‌ریزی دقیق توسط مسئولان فرهنگی و اجتماعی و نیز والدین ضروری است. حال با توجه به این مقدمه این سؤال مطرح می‌شود که تأثیرات فضای مجازی چیست و چگونه می‌توان از تأثیرات زیانبار آن پیشگیری نمود.

روش تحقیق

روش تحلیل پژوهش حاضر با توجه به عنوان و ماهیت آن، توصیفی است. این نوع پژوهش‌ها احتمالاً می‌توانند یکی از پرکاربردترین شیوه‌های مطالعه در حوزه روانشناسی و سالمندان و مسائل و مشکلات مربوط به آن باشند. داده‌های

¹ Cyberspace

پژوهش حاضر از طریق وب سایت‌های sid.ir ، ensani.ir ، magirn.com و scholar.google.com ، کتاب، مقالات، بدست آمده است. برای دستیابی به مقالات موردنظر از کلیدواژه‌های فارسی سقط جنین، سلامت مادران، آموزه‌های حقوقی به تنهایی و با همه ترکیبات احتمالی این کلمات استفاده شد.

مبانی نظری

به برخی از مبانی پژوهش که در طول تحقیق بیشتر مورد بررسی قرار گرفته‌اند در این قسمت اشاره می‌شود.

۱- سازمان مردم‌نهاد در ایران

سازمان‌های غیردولتی یا مردم‌نهاد تعریف چندان روشنی ندارند، و به علت تعدد و تنوع نقش‌ها و ویژگی‌هایی که به خود می‌گیرند تعاریف متنوعی از NGO وجود دارد، در واقع این سازمان‌ها با پسوند غیردولتی تعریف می‌شوند. در زبان فارسی واژه سازمان مردم‌نهاد به‌اختصار «سمن» برای ترجمه واژه‌ها انتخاب شده است. در آئین‌نامه اجرایی تأسیس و فعالیت سازمان‌های غیردولتی واژه‌ها و عبارات زیر به‌جای مفاهیم مشروح مربوط به کار می‌روند:

ماده 1_ سازمان غیردولتی که در این آئین‌نامه «سازمان» نامیده می‌شود به تشکل‌هایی اطلاق می‌شود که توسط گروهی از اشخاص حقیقی یا حقوقی غیر حکومتی به‌صورت داوطلبانه با رعایت مقررات مربوط تأسیس شده و دارای اهداف غیرانتفاعی و غیرسیاسی است. تبصره 1- عناوین جمعیت، انجمن، کانون، مرکز، گروه، مجمع، خانه، موسسه و نظایر آن می‌تواند به‌جای واژه سازمان در نام‌گذاری به کار گرفته شوند. تبصره 2_ واژه «غیردولتی» به این معناست که دستگاه‌های حکومتی در تأسیس و اداره سازمان دخالت نداشته باشند. مشارکت مقامات و کارکنان دولتی در تأسیس و اداره سازمان در صورتی که خارج از عنوان و سمت دولتی آنان باشد، مانع وصف غیردولتی سازمان نخواهد بود. سازمان‌های غیردولتی از سازمان‌های غیررسمی و یا گروه‌های جمعی که بر اساس نیاز فوری تشکیل می‌شوند، متمایز هستند زیرا که تا حدودی رسمی سازمان‌دهی شده می‌باشند. معمولاً سازمان‌های غیردولتی دارای مقررات سازمانی بوده و تعریف رسمی از اهداف، شیوه‌های عمل و حوزه کار خویش دارند. آن‌ها در مقابل اعضا و کسانی که به آن‌ها کمک مالی می‌کنند، پاسخگو هستند. سازمان‌های غیردولتی مستقل هستند، به‌ویژه از دولت و دیگر مقامات اجتماعی و احزاب سیاسی یا سازمان‌های بازرگانی. سازمان‌های غیردولتی در راستای اهداف و ارزش‌های مربوط به منافع خود خدمت نمی‌کنند. بلکه اهداف آن‌ها خدمت در حوزه وسیع‌تر اجتماعی است و در امور بهبود وضعیت مردم، به نفع گروه‌های مشخصی از مردم و یا همه اجتماع فعالیت می‌کنند. آن‌ها به دنبال منافع حرفه‌ای یا تجاری اعضای خود نیستند.

مفاهیم پژوهش

در این بخش چند مفهوم و تعریف پرکاربرد به طور خلاصه آورده می‌شود.

تعریف پیشگیری

پیشگیری اولیه عبارتست از اقدام‌هایی که به منظور حفظ سلامتی افراد سالم و جلوگیری از بروز بیماری در آنها صورت می‌گیرد و با اقدام‌هایی مانند ارتقای سطح بهداشت عمومی، بهزیستی و کیفیت زندگی افراد تأمین می‌گردد و بنابراین مقصود از پیشگیری اولیه، پیشگیری قبل از ایجاد بیماری با کنترل علل و عوامل خطر می‌باشد.²

تعریف فضای مجازی

فضای مجازی یک مفهوم فردی و همچنین بین‌المللی است که یک فناوری دیجیتال گسترده و به هم پیوسته را توصیف می‌کند. این اصطلاح از داستان‌های علمی و هنری وارد فرهنگ عامه شد، اما اکنون توسط استراتژیست‌های فناوری، متخصصان امنیتی، رهبران دولت، ارتش و صنعت و کارآفرینان برای توصیف حوزه محیط جهانی فناوری استفاده می‌شود. برخی دیگر فضای مجازی را فقط یک محیط مفهومی می‌دانند که در آن ارتباط از طریق شبکه‌های رایانه‌ای اتفاق می‌افتد. این واژه در دهه ۱۹۹۰ رواج پیدا کرد که استفاده از اینترنت، شبکه و ارتباطات دیجیتال همه به طرز

² <https://www.google.com/search>

چشمگیری در حال رشد بود و اصطلاح فضای مجازی توانست بیانگر ایده‌ها و پدیده‌های جدیدی باشد که در حال ظهور بودند.³

تعریف سالمند

سالمندی در جهان به مقطع بالای ۶۰ سال اشاره دارد و بنابراین بخش پایانی چرخه حیات انسان است. افراد سالمند توانایی تجدید قوای محدودی دارند و بیش از دیگر بزرگسالان در معرض بیماری، سندرومها و کسالت هستند. علم پیری‌شناسی به مطالعه پزشکی روند پیری، و پیرپزشکی به مطالعه بیماری‌هایی که سالمندان بدان مبتلا می‌شوند، مربوط است.⁴

تعریف سازمان های مردم نهاد

NGO، سمن، یا سازمان‌های مردم نهاد، گروه‌های غیر انتفاعی هستند که به صورت مستقل از دولت، به فعالیت‌های داوطلبانه می‌پردازند. این سازمان‌ها برای اهداف مختلفی تشکیل می‌شوند که اهداف انسان دوستانه و اهداف زیست محیطی دو نمونه از اهدافی هستند که سازمان‌های مردم نهاد بسیاری آن را دنبال می‌کنند. سازمان‌های صنفی، سازمان‌های امدادگر، سازمان دفاع از حقوق انسانها، از انواع سازمان‌های مردم نهاد می‌باشند. در دنیای پیشرفته امروز، نام سمن‌ها یا NGO ها ناآشنا نیست. آنها همان سازمان‌های مردم نهاد هستند که به شکل‌های مختلف در سطح ملی و بین‌المللی فعالیت می‌کنند. هلال احمر و صلیب سرخ دو نمونه بزرگ از انواع سازمان‌های مردم نهاد می‌باشند که کمتر کسی است که با آنها و تأثیرات و خدماتشان آشنایی نداشته باشد.⁵

پیشینه تحقیق

عربزاده (1395)، در پژوهشی تحت عنوان «فرا تحلیل عوامل موثر در سلامت روان سالمندان» به بررسی روش ترکیب اندازه اثر به روش «اشمیت و هانتز» نشان پرداخته که رابطه بین سلامت روان و متغیرهای سرمایه اجتماعی، فعالیت‌های جسمانی (ورزشی/تفریحی)، تاهل، عدم سکونت در سرای سالمندی، بهزیستی، جنسیت، وضعیت اقتصادی، تحصیلات و شیوه‌های مختلف درمانی با سلامت روان سالمندان حمایت لازم را دریافت کرد، ولی رابطه بین متغیر سن و سلامت روان حمایت لازم را دریافت نکرد مورد پژوهش قرار داده است.

مصلحی و همکاران (1400)، در پژوهشی تحت عنوان «واکاوی فرآیند سلامت روان در سالمندان کاربر فضای مجازی» به بررسی ناراحتی‌های جسمانی، روانشناختی و محیطی که افراد در دوره سالمندی ادراک می‌کنند گرایش سالمندان را به فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی تسهیل می‌کند پرداخته است.

لاریجانی و مصلحی (1401)، در پژوهشی تحت عنوان ادراک زنان سالمند از احساس تنهایی و نحوه سازگاری با آن در فضای مجازی به بررسی تنهایی یکی از مسائل مهم در دوران سالمندی است که بر سلامت روان این جمعیت اثرگذار است و میتواند مشکلات روانشناختی- اجتماعی پیچیده‌ای را برای سالمندان ایجاد کند. ادراک و تجربه احساس تنهایی و کنش‌های سالمندان در فضای مجازی برای رفع این احساس از جمله موضوعات کمتر پژوهش شده ای است که می‌تواند نیازها و خطرات پیش روی جمعیت فزاینده سالمندان را شناسایی و ادراک نماید پرداخته است.

2- اعتیاد به فضای مجازی

یکی از آسیب‌های اینترنت، اعتیاد به آن است و در جامعه ما نیز با گسترش روز افزون اینترنت شاهد این مسئله هستیم نتیجه پژوهش‌های انجام شده در کشور ما نشان می‌دهد که بیشترین استفاده کنندگان از اینترنت جوانان هستند و 35 درصد از آن‌ها به دلیل حضور در چت روم، 28 درصد برای بازی‌های اینترنتی، 30 درصد به منظور چک کردن پست الکترونیکی و 25 درصد به دلیل جستجو در شبکه‌های جهانی هستند (رحیمی، 1390). اعتیاد به اینترنت می‌تواند

³ <https://fa.wikipedia.org/wiki>

⁴ <https://fa.wikipedia.org/wiki>

⁵ <https://www.heyvalaw.com/web>

مشکلات جدی تحصیلی و خانوادگی برای مخاطبان به وجود آورد اگر استفاده‌کنندگان از اینترنت نتوانند به مدت یک ماه دوری از اینترنت را تحمل کنند، در معرض خطر اعتیاد به آن قرار دارند. و متأسفانه شاهد این پدیده در ابتدا میان جوانان و اکنون میان سالمندان هستیم. به طوری که برخی از این افراد شبها را تا صبح با اینترنت می‌گذرانند و تمام صبح را خواب هستند و این مسئله آغازگر آسیب‌های متعدد دیگر نیز می‌شود. از جمله این آسیب‌ها می‌توان به آسیب‌های خانوادگی، ارتباطی، عاطفی، روانی، جسمی و اقتصادی اشاره کرد (رحیمی، 1390) علی‌رغم تنهای‌ها و نیازهای اساسی سالمندان و تغیر این هنجارها در اجتماع مسبب بروز پدیده‌های جدیدی از بیماری‌های روانی را در پی خواهد داشت.

آسیب فکری: استفاده از حد متعارف از اینترنت به وابستگی شدید روانی و فکری می‌انجامد

آسیب جسمانی: فشارهای عصبی، چاقی، انزوا و چشم درد

آسیب‌های اجتماعی و فرهنگی: گاه مشاهده می‌شود که افراد چنان در اتاق‌های گفتگو غرق می‌شوند که حتی زمان صرف غذا را فراموش می‌کنند، این‌ها علایمی شبیه الکلی‌ها یا معتادان دارند. بسیاری از آنان از بیخوابی رنج می‌برند، خسته‌اند و روابطشان با اطرافیان به حداقل رسیده است

گسست فکری و عاطفی: با ورود به اینترنت و رایانه به درون خانواده‌ها بین والدین و فرزندان جدایی فکری عاطفی و فیزیکی رخ می‌دهد و پیشرفت خیره‌کننده فناوری تأثیرات محسوس و نامحسوس زیادی را بر زندگی دختران گذاشته است.

آسیب‌های اجتماعی ناشی از فضای مجازی

سوق دادن افراد به سوء استفاده از وبلاگ‌ها و وبسایت‌ها اینترنتی علاوه بر مسائل خلاف اخلاق و عفت عمومی (نظیر تشویق به رابطه جنسی نامشروع) شامل موارد زیر است:

- 1- توهین به ائمه و مقدسات (به علت عدم نظارت خانواده)
- 2- توهین به قومیت‌های مختلف

3- سایت‌های الحادی که عموم افراد جامعه را به شیطان پرستی و پذیرش عقاید و سایر فرقه‌های ضاله تشویق می‌کند.

3- آسیب‌های فرهنگی تأثیر فضای مجازی بر سبک زندگی

برخی از شبکه‌های مخصوص اشتراک عکس با قرار دادن عکس‌هایی از زندگی شخصی کاربران، تقویت‌کننده همگرایی فرهنگی، و تقلید از سبک زندگی غرب و تجمل‌گرایی هستند. طبق آمار 70 درصد کاربران، پینترست زن هستند 42 درصد از زنان موضوعات و آموزش و آرایشی و بهداشتی را می‌پسندند و با دیگران به اشتراک می‌گذارند. بسیاری از وبلاگ‌ها و پایگاه‌های اینترنتی پر بازدید، سبک زندگی غربی را به عنوان گونه‌ای از زندگی موفق به کاربر ایرانی ارائه می‌کند و عامل مشکلات اجتماعی، فرهنگی ایران را اسلام، فرهنگ ایرانی و جهان‌سومی بودن می‌داند و نمونه بارز آن برگزاری جشن‌های ولنتاین و هالوین است که به عنوان یکی از روش‌های تغییر سبک زندگی به صورت گسترده در فضای سایبر ترویج می‌شود. فقدان سلامت روانی توأم با پنج کد محوری مورد شناسایی قرار گرفت و در ادامه در قالبی تبیینی مورد اشاره واقع می‌شود.

ادراک تنهایی یکی از آزاردهنده‌ترین تجارب زندگی ادراک تنهایی است. کد محوری که توأم با سه کد باز آن یعنی احساس دور بودن از همه، احساس کنار گذاشته شدن و نارضایتی از حمایت عاطفی، اجتماعی در تحقیقات بعمل آمده مورد شناسایی قرار گرفت. پوچ‌انگاری سالمندی دومین کد محوری شناسایی شده است که توأم با چهار کد باز آن یعنی بی‌هدف دانستن دوره سالمندی، بی‌معنا دیدن دوره سالمندی، اعتقاد به از کار افتادگی و خودحقیرانگاری در جریان تحلیل مطالعات استخراج شد. نگرش‌های غیرواقع‌بینانه به عنوان سومین کد محوری شناسایی شده که توأم با چهار کد باز آن یعنی تغییر ناپذیر انگاشتن وضعیت زندگی، اعتقاد به رسیدن به پایان زندگی، سودمند ندیدن مشارکت واقعی و اعتقاد به

اتمام دلخوشی در دوره سالمندی در جریان مطالعات حاصل شده است. سرگردانی در زندگی چهارمین کد محوری شناسایی شده است که توأم با سه کد باز آن یعنی بی هدفی، نداشتن برنامه های اجتماعی و فقدان انگیزش در جریان تحلیل بیانات مصاحبه شوندگان استخراج شد. غوطه‌وری در هیجانات منفی آخرین کد محوری شناسایی شده است که توأم با پنج کد بالا باز آن یعنی شادی پایین، غمگینی، احساس گناه، خودحقیرانگاری و احساس بیارزشی در جریان تحلیل مطالعات به دست آمد.

4- اغلب نقش های مثبت فضای مجازی

استفاده از اینترنت و فضای مجازی در سالمندان، موجب ارتقای موقعیت اجتماعی، تقویت اعتماد به نفس و تغییر نگرش پیری ستیزی و دید کلیشه‌ای نسبت به سالمندی شده و همین امر حمایت عاطفی را به همراه داشته و همچنین از احساس انزوای اجتماعی سالمندان کاسته است. فضای مجازی نوع جدیدی از ارتباطات را با دنیای بیرون برای سالمندان ایجاد کرده. بنابراین منجر به استقلال، افزایش لذت از زندگی و احساس مفید بودن شده و تاثیر مثبتی بر روان آنها داشته و میزان افسردگی در سالمندان کاربر فضای مجازی کمتر بوده است.

5- مهارت‌های عقلی و استعداد‌های سالمندان

در مورد وضعیت ابقاء مهارت‌های عقلی و ذهنی سالمندان باورهای نادرست بسیاری وجود دارد: پاره‌ای از صاحب‌نظران دوران سالمندی را بازوال عقل مقارن تلقی می‌کنند در یک مطالعه طولی که توسط وارنر شانی و همکاران (۱۹۸۳) روی آزمودنی‌های اولیه‌ای که دامنه سنی‌شان از ۱۸ تا ۶۷ سال بود، به عمل آمد و این آزمون تا کنون چهار بار در طول یک دوره ۲۱ ساله به اجرا در آمده داده‌ها نشان می‌دهند که تغییرات کمی در مورد انواع توانائی‌های سنجیده شده توسط آزمون‌های هوشی قبل از سن ۶۰ سالگی روی می‌دهد و هیچ کاهش پایانی در این توانائیها قبل از ۷۴ سالگی دیده نمی‌شود هر چند کاهش توانائی سنجیده شده در لیکن تا ۸۱ سالگی نیز فرد معمولی به زیر دامنه متوسط عملکرد جوانان افت نمی‌کند داده‌های سال‌های آخر دهه ۶۰ وجود دارد نشان می‌دهند که تفاوت‌های فردی بسیار زیادی از لحاظ تغییر هوش در بین بزرگسالان وجود دارد. (SCHAIF, 1993) هر چه فرد با موقعیت‌های یادگیری ترغیب کننده بیشتری مقابله کند خواهد توانست از استعدادها، ظرفیت یادگیری فکر و حافظه خویش در مدت زمان طولانی‌تری استفاده کند شواهد نشان می‌دهند که توانائی‌های لفظی کلامی) از قبیل استفاده از کلمات و فهم شفاهی در ۶۵ سالگی بهتر از ۴۰ تا ۴۵ سالگی است. همچنین یافته‌ها برآنند که ظرفیت‌های بصری مانند بازشناسی یک شکل ساده در یک مجموعه پیچیده در آخرین سالهای زندگی بهتر است و سالمندان از لحاظ ذهنی قابل انعطاف و دارای تحرک فکری‌اند بدیهی است در کارهایی که نیازمند هماهنگی بصری - حرکتی‌اند کارآمدی سالمندان تقلیل می‌یابد و در انجام وظایفی که نیازمند سرعت است با شکست مواجه می‌شوند به عبارتی در اجرای عملیات ذهنی با کندی مواجه می‌شوند (منصور ۱۳۶۹ با ROGER, 1985) نشان می‌دهد که تحریک اجتماعی و احساس ثمر بخشی یا کفایتی که افراد سالمند از فعالیت‌های گوناگون کسب می‌کنند نه تنها آنها را مسرور می‌کند، بلکه از کاهش سریع مهارت‌های عقلانی پیشگیری می‌کند.

6- حمایت اجتماعی از سالمندان

مسئله سالمندان در جوامع سنتی و متجدد به عنوان یکی از مهمترین چالش‌های بهداشت روانی تحت عنوان الگوی منابع، شناختی الگوی منابع رفتاری و الگوی منابع اجتماعی قرار می‌گیرند بر برخی از مؤلفین سه الگوی اسنادی درباره واسطه‌های فشار روانی را از هم متمایز ساخته‌اند که در برگیرنده الگوی ادراک خویشتن و خودسنجی است. ادراک خویشتن احساس، کنترل خود کفائی و مهارت‌های سازگاری باعث تعدیل تاثیر عوامل فشار شود براساس این الگو سالمندانی که ادراک مثبت از مهارت‌های شخصی خود دارند در مواجهه با فشار روانی آن را به طور ساده‌تری ارزیابی و براساس الگوی منابع شناختی و روانی در سالمندان می‌کنند. خودکفائی موجب پیشگیری از افسردگی می‌گردد بر اساس الگوی منابع اجتماعی که در بردارنده حضور و دسترسی به حمایت، دیگران رضامندی از، حمایت صمیمیت در روابط

- و نیز شبکه اجتماعی است. این منابع به افراد سالمند کمک می‌کند تا فشارهای روانی ناشی از عوامل کند تا فشارهای روانی ناشی از عوامل سه گانه فوق را تحمل کنند؟ (FRY, 1989)
- سراسر ابعاد مختلف حمایت اجتماعی را به پنج دسته تقسیم کرده‌اند:
- ۱- حمایت هیجانی که مهارت در کسب کمک از دیگران به هنگام شدت یافتن فشار روانی را شامل می‌شود.
 - ۲- حمایت شبکه اجتماعی که موجب کاهش فشار روانی از طریق دسترسی به عضویت در شبکه و کمک به فراموش کردن مشکلات می‌گردد.
 - ۳- حمایت عزت نفس که بدین معناست که دیگران به فرد بقبولانند که قابلیت‌های ویژه‌ای دارد.
 - ۴- حمایت وسیله‌ای که عبارتست از دسترسی به منابع مالی و خدماتی به هنگام مواجهه با رویدادهای فشار زای روانی
 - ۵- حمایت، اطلاعاتی که در بردارنده ارائه اطلاعات برای درک رویدادهای فشارزای روانی است.
- (SARASON, 1990)

هر چند به طور کلی دسترسی به حمایت اجتماعی حائز اهمیت فراوان، است ولی برخورداری از حمایت عزت نفس به مراتب سودمندتر، است علی‌الخصوص اگر منشاء این حمایت خارج از خانواده باشد (1992, FELTON). وجود حمایت اجتماعی و دسترسی به آن اثر سودمندی بر سلامت جسمانی و روانی انسان دارد (1996, GREENWOOD). علاوه بر آن رضایت مندی کیفی از حمایت اجتماعی از بروز علائم افسردگی در سالمندان جلوگیری می‌کند (KRAUSE, 1989). یکی از اثرات برخورداری از حمایت اجتماعی آن است که افراد برخوردار از آن فشار روانی کمتری را احساس می‌کنند. (AYLOR, 1995) ارائه حمایت اجتماعی به دیگران خود بخود موجب افزایش خویششن داری می‌شود (1992, KAUSE). افسردگی در افرادی که بیش از ۶۰ سال داشتند و با فقدان حمایت اجتماعی ذهنی (Subjective social support) روبرو بودند دارای عیار بالائی بود (1989, GEORGE). ساختار شبکه اجتماعی سالمندان ابعاد، شبکه ارتباط رویارو و مجاورت جغرافیایی و وجود عوامل خاص ارتباطی آنها شوهر زن، دوستان و غریبه در ارتباط تنگاتنگ با دسترسی به رضایتمندی از هر دو نوع حمایت وسیله‌ای و هیجانی قرار دارند (1988 SEEMAN)

۷- الگوی جذب

افراد سالمند به شبکه حمایت اجتماعی به دو صورت می‌تواند اثر بخش شود، یکی بر اساس حفظ می‌کند (1998, GANSTER). استرس‌های روانی می‌شود و دیگری الگوی تأثیر حفاظتی (Direct Effect Model). اینگونه تأثیر مستقیم (Lampon Effect Model) که موجب تضعیف تأثیرات منفی فشارها و حمایت سالمندان را در مقابل اثرات بیماری زای رویدادهایی که فشار روانی را تشدید می‌کنند، برحد آنها وارد عمل شده و موجب تضعیف احتمال ارائه پاسخ نامناسب به فشار روانی می‌گردد. بنظر اساس الگوی دوم، حمایت اجتماعی در جمال فاصل بین رویدادهای فشارزای روانی و واکنش به می‌رسد الگوی تأثیر حفاظتی به صورت غیر مستقیم موجبات در اختیار گذاشتن فرصت بیشتر به سالمند را فراهم می‌آورد تا نسبت به منبع فشار روانی پاسخ مناسب را انتخاب و ارائه نماید رضایتمندی از حمایت، اجتماعی نقش بسزائی در پیشگیری از افسردگی دارد که بیشتر ناشی از کیفیت حمایت اجتماعی با توجه به تفاوت‌های فردی سالمندان متفاوت است به نظرم الگوی تأثیر مستقیم است (صادقی، ۱۳۷۸). سالمندانی که از شخصیت رشد یافته‌ای برخوردارند از الگوی تأثیر حفاظتی، رضایتمندی بیشتری ابراز کنند و بزرگسالان برخوردار از شخصیت کمتر رشد یافته از الگوی تأثیر مستقیم بیشتر راضی باشند. با توجه به نتایج پژوهش‌های فوق توصیه‌های زیر در ارتباط با سالمندان ارائه می‌گردد: سالخورده‌گان سالم بهترین، مدیر راهنما و مشاور و از بهترین متفکرین دنیا هستند دنیا با تفکر سالمندان و حرکت جوانان اداره می‌شود لذا لازم است شأن و قدر آنان باز شناخته شود. در چهار چوب خانواده و موقعیت‌های اجتماعی فرصتهایی را پدید بیاوریم که به ادراک خویشتن سالمندان منجر شود و از انجام ملاحظاتی که به احساس خودکفائی و احساس کنترل خود سالمند آسیب وارد می‌نماید احتراز کنیم به آنها اجازه دهیم تا نسبت به انجام فعالیت‌هایی که در حد توان جسمی و روانی آنهاست اقدام کنند و مهارت‌های سازگاری را بکار ببرند. سالمندان را به انجام فعالیت‌های جسمانی و ذهنی متناسب با شرایط آنها تشویق کنیم و آنها را از کم تحرکی و تنبلی و تن‌پروری دورنگه

داریم به توسعه و تجهیز شبکه اجتماعی ای پردازیم که سالمندان عندالزوم حمایت اجتماعی را⁶ در دسترس خود احساس کنند در این زمینه دسترسی به حمایت بستگان درجه اول از الویت بیشتری برخوردار است. سالمندان به عضویت در مجامع مختلف نظیر انجمن‌های ادبی، خیریه، مذهبی، تفریحی و توریستی تشویق کنیم تا از این طریق نیز به ابعاد مختلف حمایت اجتماعی برای آنها پرداخته شود استفاده از گردش‌های، تفریحی دیدن موزه، مساجد و کلیسا، گردش در پارکها، شرکت در مسئولیت‌های خانوادگی دخالت دادن در کارهای دسته‌جمعی نگهداری و سرپرستی کودکان، باعث پیدایش اعتماد به نفس و اجتماعی شدن مجدد (Resocialization) می‌شود تقویت و توسعه خدمات بیمه‌ای و درمانی از سوی سازمانهای مربوطه نظیر سازمان تامین (BatbarmTo sloff) اجتماعی و سازمان خدمات درمانی و غیره. ارائه آموزش‌های لازم به سالمندان در ارتباط با نقصان‌های طبیعی همراه با پیری و افزایش دادن امتیازات یا پاداش به خانواده‌هایی که نسبت به زندگی کردن با سالمندان اقدام نمایند. توان مواجهه با این فقدانها و پذیرش و سازگاری با آنها تغییر ساختار مراکز مخصوص زندگی سالمندان نظیر آسایشگاه سالمندان به صورتی که آنها را فعالانه در جریان اداره امور آن مراکز قرار، داده حتی الامکان بجای نگهداری صرف آنها ایشان را به تناسب توانائی‌هایشان در فرصت‌های مختلف به کار گمارند تا بتدریج با ادراک خویشتن منفی و یکی از مؤثرین روش‌های پیشگیری ایجاد و تغییر در سبک و روش زندگی و نگرش اجتماعی افت عزت نفس و شکست احساس خودکفائی مواجه نگردد.

یافته‌های پژوهش

با توجه به امر کهن سالی و شرایط موجود در فضای حاکم بر جوامع ایرانی و توجه کردن به مسائل اجتماعی و اقتصادی خانوار ها در نهایت پایین آمدن متراژ خانه‌های مورد استفاده خانوار شاید یکی از دلایل اصلی موضوع تنهای سالمندان باشد در حالی در گذشته افراد در خانه‌های با متراژ ها بالا اقامت میکردند و همین امر با توجه به اینکه معایبی داشت مزایای بسیاری نیز داشت که اشاره به این موارد از حوصله بحث خارج است اما دلایل استفاده از فضای مجازی با توجه به اینکه هم مزایا محسوب می‌شود باید به نکات منفی آن نیز اشاره کرد هرچند با پیشرفت تکنولوژی این امر به افزایش رفاه سالمندان اصولا با سواد پرداخته است اما سالمندان بی‌سواد چطور؟ باید اشاره داشت به این نکته هرچقدر سازمانی و اصولی در بعد مدیریت این قشر جامعه موفق عمل کنیم نتایج به مراتب بهتر را شاهد خواهیم بود . به عبارتی یافته‌های پژوهش حکایت دارد به این موضوع که با مدیریت بهتر و سازمانی این قشر می‌توان در روند کنترل و بهره‌وری سلامت اجتماعی اقدامات شایسته انجام داد چرا که با افزایش سلامت روانی ایشان و حمایت‌های متنوع مجازی و آموزشی این افراد می‌توان به جامعه ایمن و مطمئن تر دست یافت .

نتیجه‌گیری

ناراحتی‌های جسمانی، روانشناختی و محیطی که افراد در دوره سالمندی ادراک می‌کنند گرایش سالمندان را به فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی تسهیل می‌کند. این پژوهش با هدف پیشگیری و واکاوی سلامت روان سالمندان در فضای مجازی انجام شد زنان و مردان سالمند کاربر فضای مجازی در زمینه سلامت روان منجر به شناسایی پنج کد محوری ادراک تنهایی، پوچ‌انگاری سالمندی، نگرش‌های غیرواقع‌بینانه، سرگردانی در زندگی و غوطه‌وری در هیجان‌ات پیرامون کد شناختی شد. که در نتیجه باید به این نکته اشاره داشت با توجه وضعیت اجتماعی کنونی در بیشتر موارد سالمندان نیازهای مالی و نیازهای عاطفی دارند که این موضوع بعضا در مواردی که همسر ایشان نیز فوت کرده باشند بیشتر بروز می‌کند و سبب می‌شود تا افراد سالمند به پوچ‌گرایی برسند و از گذران عمر خود در طول سالها نا امید شده و توانایی لازم جهت ادامه زندگی را نداشته باشند همین امر یکی از دلایل عمده سالمندان بازنشسته باسواد رجوع به فضای مجازی یا ... می‌شود زیرا با اینکه سازمان‌های مردم‌نهاد در قالب‌های متنوع اقدام به ارائه خدمات می‌کنند اما باتوجه به افزایش جمعیت و نزدیک شدن جمعیت کشور به 100 میلیون نفر و با توجه شاخص سالمندی 40 درصدی ایشان سمن‌های موجو توانای لازم را در مسیر چتر حمایتی خود نمی‌توانند بگسترانند و همین امر پیامدهای متفاوتی برای جامعه خواهد

⁶aiationA bag We gololoraq dilcod)eger

بطوری که یک سالمند با توجه به این امر که از چرخه فعالیت کنار گذاشته می‌شود به دلیل عدم تامین نیازهای وی مجبور به فعالیت در قالب‌های اقتصادی متفاوت می‌شود و همین امر بطور ناخواسته بصورت مستقیم در اقتصاد جامعه تاثیر منفی می‌گذارد و یکی از ملموس‌ترین این کنش تورم است لذا باید دولت به حمایت از این قشر کمربند همت ببندد و یک دستاورد قابل مشاهده ارائه دهد.

منابع

- 1- دماری بهزاد، حیدرنیا محمدعلی، رهبری بناب مریم(1393). نقش و عملکرد سازمان های مردم نهاد در حفظ و ارتقای سلامت جامعه. پایش؛ 13(5):541-550. Available from: <https://sid.ir/paper/23223/fa>
- 2- رحیمی، محمد(1390)؛ «عوامل اجتماعی مؤثر بر شکاف به مطالعه مورد شهر خلخال». پایان، کارشناسی ارشد جامعه شناسی؛ دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز.
- 3- ستارزاده، داود(1386)، «بررسی عوامل اجتماعی مؤثر بر اعتیاد به اینترنت و پیامدهای آن». فصلنامه تخصصی علوم اجتماعی، (14)
- 4- صادقی، محمدرضا(1378). تأثیر وضعیت فشار روانی و حمایت اجتماعی در افسردگی سالمندان پژوهشهای روانشناختی ۵ (۳ و ۴)
- 5- عباسی شوازی محمدتقی، معینی مهدی، پوردیان روح‌اله(1397). فضای مجازی، همنشینی و رفتارهای پرخطر: مطالعه رابطه همنشینی دانشجویان در فضای مجازی با رفتارهای پرخطر در فضای واقعی و مجازی. <https://sid.ir/paper/187383/fa> 10(3): 77-104
- 6- عرب زاده مهدی(1395). فراتحلیل عوامل مؤثر در سلامت روان سالمندان. پژوهش در سلامت روانشناختی؛ 10(2): 42-52. <https://sid.ir/paper/134059/fa>
- 7- لاریجانی، مهسا، مصلحی، محدثه(1401)، ادراک زنان سالمند از احساس تنهایی ونحوه سازگاری با آن در فضای مجازی، مطالعات اجتماعی روانشناختی زنان، 20 (۱)، (پیاپی ۷۰) 65 – 98.
- 8- مصلحی محدثه، نعیمی ابراهیم، واحدی، مهدی(1400)، واکاوی فرآیند سلامت روان در سالمندان کاربر فضای مجازی، فرهنگ مشاوره و روان درمانی، 14(47).
- 9- منصور، محمود و همکاران(1369)، روانشناسی ژنتیک ۲. تهران : ژرف.
- 10- مهدی، یاسمین و نیکزاد، زهرا و خدادادی، علی اصغر و شفیقی، امیرحسین،(1399). بررسی تاثیرات استفاده از فضای مجازی بر سلامت روان سالمندان، سومین همایش بین‌المللی روانشناسی، علوم تربیتی و مطالعات اجتماعی، همدان، <https://civilica.com/doc/1223437>
- 11- نوربخش یونس، نعمتی سیده فاطمه(1399). مطالعه ظرفیت‌های توسعه فضای مجازی با رویکرد تحقق تمدن نوین اسلامی (از منظر متخصصان فضای مجازی). مطالعات بنیادین تمدن نوین اسلامی 3(2): 376-349. <https://sid.ir/paper/985626/fa>
- 12- Busse, E.W. Therapy of mental illness in Late Life, In.S.Arieti & H.K.H.Brodie .American Handbook of psychiatry, (vol,7). New York, Basic Books, 1981
- 13- Butler RN. Lewis, MT:Aging and Mental Health Positive Psychosocial and biomedical .Approaches, eds. CV mosby Co.st Louis, 1992
- 14- Cappelier, p. Queloues Considerations, Candian Journal on Aging (1988,7)
- 15- Carson, R.C, Butcher, J. N, Mineka, S.Abnormal Psychology and modern life New .York: Addison Wesley Educational Publisher inc.(1998)
- 16- Felton, B.J & Berry, Ca, Do the Sources of the Urbon Elderly s Social Support .Detemine its Psychological Consequences Psychology and Aginig (1992)
- 17- Fry, P.S.Mediators of stress in Older Adults: Conceptual and Integrative frame Works .Candian Psychology, 1989

- 18- Gerge, L.K., Blazer, D.B., Hughes, D.C., Social Support and the Outcome of Major depression, British Journal of psychiatry, 1989.
- 19- Greenwood, D.C., Muir, K.R., Coronary heart Disease, A Review of the Role of
- 20- Gurland, B.J. & Cross, P.S., Epidemiology of Psychopathology in old age, Psychiatric clinics of North America, 5 (1), 1982
- 21- <https://hawzah.net/fa/Article/View>
- 22- Krause, N., Herzog, A.R. & Baker, E., Providing Support to others and Well being in Later Life, Journal of Gerontology 1992
- 23- Krause, N., Ling & Yatomi, N. Satisfaction With Social Support and Depressive Symptoms: A Panel Analysis Psychology and Aging. (1989)
- 24- Murphy, E., Social Origin of Depression in old age. British journal of Psychiatry, 1982
- 25- Nemiroff, R.A., Calorosso CA: The Race Against Time. Psychotherapy and Psychoanalysis in the Second half of Time. Plenum Press, New York, 1985
- 26- Roders, C.H. & Hollingshea, A.B., Trapped, families and Schizophrenia. New York. John Wiley, 1985
- 27- Sarason, D., Barbara, R., Sarason. Abnormal Psychology Prentice, Hall, Fifth Edition P, 178, 1987
- 28- Sarason, B.R. & Sarason. I.G., Social support: an Interactional View, New York John Wiley and Sons. (1990)
- 29- Schaif, K. W. The Seattle Longitudinal Study. In K.W. Schaif Longitudinal Studies of Adult Psychological development, New York: Guilford Press, 1993
- 30- Seeman, T.E., Berkman, L.F. Structural Characteristics of Social Networks and Their Relationship With Social Support in the Elderly, Social Science and Medicine, 1988
- 31- Ganster, D.C., Victor, B. The Impact of Social Support on Mental and Physical Health. Journal of medical Psychology, 1998. Psychological Stress and Social Support, Journal of Public Health Medicine
- 32- Stastical Abstracts of the United States ed 106 Washington, Dc, 1986
- 33- Taylor, S.E., health Psychology, New York, McGraw, Hills, Inc (1995)

Prevention of Mental Injuries of Elderly in Cyberspace

Emphasizing the Supporting Role of Cements

Sonia Alizade Same

Assistant Professor, Department of Criminal Law & Criminology, Shabastar Branch, Islamic Azad University, Shabastar, Iran (Corresponding Author)

Sonya.alizadeh@yahoo.com

Babak Samadi Qarachal

Master's Student in Family Law, Shabastar Branch, Islamic Azad University, Shabest Branch, Shabest, Iran

Baaaabak2@gmail.com

Abstract

One of the serious challenges in the field of theoretical issues is developing a theoretical framework for understanding virtual space. Collections that understand the basics of virtual space development, elements of the process in virtual space and the special work of developing and expanding virtual space for everyone. What is certain in these new conditions is that the relationship between objectivity and subjectivity is evolving and a subjectivity is being reproduced that cannot be reduced and explained in the sphere of past thought. It is a bed. It has become an alternative for these people who continue to receive individual and family support and sometimes the government who refused to provide services with unnecessary excuses. became government and in terms of remedies and preventions, the category of social harm is a very comprehensive concept, and in addition to the well-known and discussed harms, it can be said that their definition of the concept of social harm is more focused on the concept of another problem. Therefore, it has been social. According to them, social damage refers to phenomena that cause social issues and problems, including cultural, economic or social issues. Examples of social damage, in addition to common social issues, are prostitution, irresponsibility, embezzlement, rent-seeking, lack of identity, Children left out of school, victimization of the elderly, sexual abuse of children, prostitution, moral corruption, neglect of families to raise children, ignorance, social misbehavior, families misbehaving Teachers, misbehaving employees with clients, bad upbringing, children of violence, depression, abandonment, cultural poverty and low self-esteem, lack of self-confidence, wrong policies, disintegration of families, discord, classism, sick people, supporters of air pollution and running away from home, these are a wide range of issues. which have been expressed by Semanha shows that the field of social damage for social trustees is much wider than the definition or limited and official examples of government planners and decision makers. The interviewees have stated that most of their duties in Semana are related to marginal and informal issues; Issues that are practically not on the agenda of government planners and basically have not been raised yet.

Keywords: Elderly, Psychology, Virtual Space, Semen, Support, Prevention.